

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/44/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213226943
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4213226943.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: K. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. T., Y. 4, zastúpená JUDr. Ľubicou Bičianovou, advokátkou so sídlom Komárno, Záhradnícka 16/II, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky: Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Nitra, Petzwalova 12, IČO: 42 205 735, proti odporcovi: Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpený Advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Laurinská 3, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 20. októbra 2014, č. k. 14C/136/2013-143, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa) uznesením zo dňa 20. 10. 2014, č. k. 14C/136/2013-143 zamietol návrhy odporcu na prerušenie konania zo dňa 13. 01. 2014 a zo dňa 15. 01. 2014. Ďalším výrokom pripustil vstup Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 93 ods. 2, 3, 4 a § 109 ods. 2 písm. c/ OSP. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že návrhom na začatie konania podaným na prvostupňovom súde dňa 26. 11. 2013 sa navrhovateľka domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/3059/2012 vydaný dňa 19. 01. 2012 v právnej veci Rapid life životná poisťovňa, a. s., proti K. F., ako aj náhrady trov konania. Zároveň podala návrh na povolenie odkladu vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku. Okresný súd Komárno uznesením č. k. 14C/136/2013-37 zo dňa 12. 12. 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/51/2014-86 zo dňa 25. 02. 2014 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/3059/2012 vydaného dňa 19. 01. 2012 Arbitrážnym súdom Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Dňa 13. 01. 2014 odporca doručil súdu podanie, v ktorom navrhol prerušiť konanie podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ OSP. Vo svojom podaní uviedol, že obdržal nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. 07. 2013, ktorým Ústavný súd SR konštatoval porušenie základného práva odporcu na spravodlivý proces, a to postupom Najvyššieho súdu SR v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 2Cdo/5/2012. Predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo rozhodnutím Ústavného súdu SR zrušené a je takmer totožné s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, o ktoré sa navrhovateľ opiera. Ďalej uviedol, že Ústavný súd SR uznesením č. k. II. ÚS 382/2013 zo dňa 10. 07. 2013 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie okrem iného aj postupom a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21. 03. 2012. Z prijatia ústavnej sťažnosti dotýkajúcej sa tohto uznesenia na ďalšie konanie v spojení s nálezom ústavného súdu v obdobnej veci (II. ÚS 499/2012) vyplýva pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/1/2012 bude zrušené. Vzhľadom k tomu, že v konaní pred Ústavným súdom SR sa zjavne rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie, odporca navrhol, aby súd predmetné konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013,

Rvp 5052/2012. Odporca predložil súdu nálež Ústavného súdu č. k. II. ÚS 499/2012-47 zo dňa 10. 07. 2013 a tlačovú informáciu Ústavného súdu SR č. S II/24/2013 zo dňa 10. 07. 2013. Dňa 15. 01. 2014 bolo prvostupňovému súdu doručené vyjadrenie odporcu k vstupu vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky do konania. So vstupom vedľajšieho účastníka do konania nesúhlasil, argumentujúc tým, že vedľajší účastník do konania vstúpil bez písomného súhlasu, resp. splnomocnenia osoby, na strane a na ochranu záujmov ktorej do konania vstúpil. Ďalej poukázal na to, že združenie na ochranu spotrebiteľov zriadené na základe zákona č. 250/2007 Z. z. je oprávnené vstupovať len do takých sporov, kde je kompetencia príslušného zákona. V danom prípade je však predmetom konania spor zo služby, ktorá nespadá do pôsobnosti zákona č. 250/2007 Z. z. V prípade, ak by súd jeho návrhu na neprípustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane navrhovateľky nevyhovел, žiadal, aby súd konanie prerušil, a to až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 8830/2013, predmetom ktorého konania je vyslovenie nesúladu právnych predpisov s Ústavou SR, konkrétne § 93 ods. 2 OSP s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR. Súd pri rozhodovaní o návrhu odporcu na prerušenie konania z dôvodu vedenia konania pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012 dospel k záveru, že samo podanie ústavnej sťažnosti v inej právnej (exekučnej) veci odporcu ako sťažovateľa, ani jej prijatie Ústavným súdom SR na ďalšie konanie, nie je takým dôvodom, pre ktorý by bolo potrebné konanie vo veci zrušenia rozhodcovského rozsudku prerušiť. Súd je v zmysle § 135 ods. 1 OSP viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. V zmysle čl. 125 ods. 6 Ústavy SR je všeobecne záväzný právoplatný rozhodnutie Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov. Rozhodovanie súdov na Slovensku nie je založené na precedenčnom systéme, preto záver, že eventuálne zrušenie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR musí mať dopad a zásadný právny význam pre toto konanie, nie je správny. Rozhodnutiami súdov (vrátane rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR) vydanými v inej veci nie sú všeobecné súdy viazané, pretože takéto judikát nie je možné v zmysle platných právnych noriem SR považovať za všeobecne záväzný prameň práva. Súd navyše poznamenal, že mu je z jeho činnosti známa skutočnosť, že Ústavný súd SR uznesením č. k. I. ÚS 41/2014-15 z 29. 01. 2014 (týka sa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 429/2012 z 30. 09. 2013), resp. č. k. I. ÚS 14/2014-35 z 22. 01. 2014 (týka sa uznesenia Najvyššieho súdom SR pod sp. zn. 3 Cdo 74/2012 z 10. 01. 2013) obdobné ústavné sťažnosti odporcu už odmietol. S poukazom na uvedené skutočnosti súd tento návrh odporcu na prerušenie konania zamietol, keďže neprebíha žiadne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci. V ďalšom svojom podaní sa odporca domáhal prerušenia konania (v prípade rozhodnutia o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky do konania) z dôvodu vedenia konania pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 8830/2013, predmetom ktorého konania je vyslovenie nesúladu právnych predpisov s Ústavou SR, konkrétne § 93 ods. 2 OSP s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR. K tomuto návrhu odporcu súd uviedol, že posúdenie súladnosti ustanovenia § 93 ods. 2 OSP s čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR nemôže nijako podmieňovať vyriešenie právnej otázky, či navrhovateľom uplatnený nárok v predmetnom konaní je dôvodný, alebo nedôvodný a v akom rozsahu. Z uvedeného je zrejmé, že konanie iniciované Okresným súdom Brezno na Ústavnom súde SR môže ovplyvniť len právny vzťah medzi navrhovateľkou a vedľajším účastníkom na jej strane. Predmetom konania na Okresnom súde Komárno je usporiadanie vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom, teda vzťah odlišný a rozhodnutie Ústavného súdu SR sa ho nemôže dotknúť. Bez ohľadu na spôsob rozhodnutia Ústavného súdu v uvedenej veci, nebude mať výsledok konania na Ústavnom súde priamy vplyv na postavenie vedľajšieho účastníka v tomto konaní. O prípustnosti, alebo neprípustnosti vedľajšieho účastníka v spore rozhoduje všeobecný súd podľa § 93 ods. 3 OSP. Pokiaľ by aj Ústavný súd SR v označenom konaní návrhu vyhovel, strata účinnosti ustanovenia § 93 ods. 2 OSP by nemala automaticky za následok stratu postavenia vedľajšieho účastníka určitého subjektu v konaní. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva by opätovne musel rozhodnúť všeobecný súd. Výrok rozhodnutia v danej veci preto nie je podmienený konaním vedeným na Ústavnom súde SR pod sp. zn. Rvp 8830/2013. Povinnosťou okresného súdu je konať a o veci samej rozhodnúť. V danom prípade súd nezistil dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP ani na prerušenie podľa ďalších procesných ustanovení. Pokiaľ ide o návrh odporcu na neprípustenie vstupu Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky, súd v danom prípade zistil, že vedľajší účastník na strane navrhovateľky je organizáciou zaoberajúcou sa poskytovaním ochrany práv spotrebiteľov, pričom predmetom sporu je plnenie zo spotrebiteľského vzťahu, v ktorom má navrhovateľka postavenie spotrebiteľa. S ohľadom na uvedené skutočnosti, navyše keď navrhovateľka písomným podaním zo

dňa 26. 11. 2013 vyslovila súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka na jej strane do konania, súd návrh odporcu na neprípustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, žiadajúc odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nezákonné, nepreskúmateľné, súd nedostatočne zistil skutkový stav a v dôsledku uvedeného rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konštatoval, že súdu predložil návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP, pričom návrh odôvodnil tým, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6 Cdo 1/2012 z 21. 03. 2012 rozhodol v procesnej forme o odmietnutí dovolania. Napriek uvedenému vyslovil v odôvodnení uznesenia o odmietnutí dovolania závery meritórnej povahy nemajúce vzťah k dôvodom odmietnutia dovolania, a to, že v preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky, resp. že dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutie rozhodcovskej doložky. V ďalšom poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 402/2008 z 01. 04. 2009. Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. II. ÚS. 499/2012 z 10. 07. 2013 konštatoval porušenie základného práva odporcu na spravodlivý proces, a to postupom Najvyššieho súdu SR v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 2 Cdo 5/2012. Uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 382/2013 zo dňa 10. 07. 2013 Ústavný súd SR prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd okrem iného aj postupom a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 z 21. 03. 2012. V tomto konaní pred ústavným súdom sa posudzuje uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktoré konštatovalo neprijateľnosť podobnej rozhodcovskej doložky, aká je predmetom konania vedeného pred Okresným súdom Komárno sp. zn. 14C/136/2013, a preto výsledok konania pred ústavným súdom môže mať význam v danej veci. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 5/2012, ktoré bolo ústavným súdom zrušené je takmer totožné s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012. Z prijatia ústavnej sťažnosti dotýkajúcej sa tohto uznesenia na ďalšie konanie v spojení s nálezom ústavného súdu v obdobnej veci (II. ÚS 499/2012) vyplýva pravdepodobnosť, že uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 bude zrušené. Ak teda ústavný súd skonštatuje, že týmto uznesením boli porušené práva odporcu v exekučnom konaní, bude zároveň zrejmé, že Najvyšší súd SR riešil označenú otázku protiprávnym spôsobom, a teda na jej riešenie nebude možné prihliadať. Vzhľadom k tomu je zrejmé, že v konaní vedenom pred ústavným súdom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre súdne konanie vedené pred Okresným súdom Komárno sp. zn. 14C/136/2013. Návrh odporcu toto súdne konanie prerušiť podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP, a to až do právoplatného skončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp. 5052/2012 bol dôvodný a opačný názor prvostupňového súdu nebol správny. V súvislosti so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na stranu navrhovateľky uviedol, že navrhovateľka sa nechala v konaní zastúpiť advokátkou. Predmetnom činnosti spotrebiteľského združenia je ochrana práv spotrebiteľov, a preto s poukazom na vymedzený predmet činnosti spotrebiteľského združenia je odôvodnený predpoklad, že spotrebiteľské združenie disponuje takými odbornými znalosťami, ktoré tomuto združeniu umožňujú hájiť záujmy spotrebiteľov na zodpovedajúcej úrovni. Odbornosť a spôsobilosť práv však spochybňuje samotná skutočnosť, že navrhovateľka sa nechala v konaní zastúpiť advokátom, a teda možno pochybovať o tom, či je z hľadiska odborného spôsobilé toto združenie naplniť účel účasti v tomto konaní, ktorým je ochrana záujmov spotrebiteľa. Záverom zdôraznil, že nesúhlasil a naďalej nesúhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka, spotrebiteľského združenia do súdneho konania a rozhodnutie súdu o pripustení jeho vstupu považuje za nesprávne.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhovateľka uviedla, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne a navrhuje toto rozhodnutie potvrdiť. Konštatovala, že odporca svoj návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že prebieha konanie pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp. 5052/2012 o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012. Odporca sa domnieva, že toto uznesenie bude zrušené z dôvodu, že toto uznesenie je takmer totožné s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 5/2012, ktoré bolo zrušené Nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. 07. 2013 z dôvodu porušenia základného práva žalovaného na spravodlivý proces. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. 07. 2013 sa však týka exekučného konania - postupu súdov v exekučnom konaní pri vydaní poverenia pre súdneho exekútora a práva účastníkov exekučného konania vyjadriť sa k dôkazom. Z hľadiska posúdenia platnosti, resp. Neplatnosti rozhodcovskej doložky a rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice v predmetnej veci nález ústavného súdu nemá zásadný význam a ani bezprostredný súvis. Prebiehajúce konanie na Ústavnom súde SR sp. zn. II. ÚS

382/2013, Rvp. 5052/2012 sa tiež týka postupu súdov v exekučnom konaní pri vydaní poverenia pre súdneho exekútora. Mala za to, že ani v prebiehajúcom konaní na Ústavnom súde SR sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp. 5052/2012 o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 sa nerieši otázka, ktorá v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ OSP môže mať význam pre predmetné konanie. Ohľadom konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 8830/2013 uviedla, že konanie sa týka prípadov, kedy do súdnych konaní na strane spotrebiteľa vstupuje ako vedľajší účastník právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa bez súhlasu samotného spotrebiteľa s takýmto vstupom a bez súhlasu spotrebiteľa s prístupom k osobným údajom, čím dochádza k porušeniu čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR. V predmetnej veci však navrhovateľka so vstupom Združenia do súdneho konania súhlasila a súčasne súhlasí aj s prístupom Združenia k svojim osobným údajom, t. j. nedochádza k porušeniu ústavných práv navrhovateľka ako spotrebiteľa a nie je dôvod na prerušenie konania do právneho rozhodnutia Ústavného súdu SR v konaní č. Rvp. 8830/2013.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu vedľajší účastník uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne. Uviedol, že ak odporca poukazuje na to, že Ústavný súd SR svojim nálezom sp. zn. II. ÚS 499/2012 zrušil uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 5/2012, ktoré pojednáva o identickej rozhodcovskej doložke a zároveň prijal na ďalšie konanie ústavné sťažnosti proti uzneseniam Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012, uviedol, že podanú žalobu oprel najmä o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 3/2013 a 6 MCdo 9/2012, ktoré sú v platnosti stále. K predloženému nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. 07. 2013 uviedol, že tento sa týka nedostatku postupov všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd však nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmať ich názory okrem prípadov arbitrárných rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej doložky ani nezaoberal. Ten istý právny záver ako bol vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 9/2012 a 6 Cdo 3/2013. V súvislosti so svojim vstupom do konania uviedol, že ako vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu, čo mu umožňuje § 93 ods. 2 OSP, preto súhlas, resp. splnomocnenie osoby, na strane a ochranu záujmov ktorej vedľajší účastník vstúpil do konania, nie je potrebný. V tomto smere poukázal na pripomienky Európskej komisie vo veci C-470/12. Ohľadom konania vedeného pred Ústavným súdom SR. Rvp. 8830/2013 uviedol, že konanie sa týka prípadov, kedy do súdnych konaní na strane spotrebiteľa vstupuje ako vedľajší účastník právnická osoba, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv spotrebiteľa, bez súhlasu samotného spotrebiteľa a takýmto vstupom a bez súhlasu spotrebiteľa k jeho osobným údajom. V predmetnej veci navrhovateľka so vstupom vedľajšieho účastníka, Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, do súdneho konania súhlasí a súčasne súhlasí aj s prístupom Združenia k jej osobným údajom, preto nie je žiaden dôvod na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR v konaní Rvp. 8830/2013. S poukazom na uvedené skutočnosti návrhy odporcu na prerušenie konania neboli dôvodné.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolaním (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že uznesenie je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ OSP upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 OSP) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 21. 10. 2010, sp. zn. 3 Cdo 150/2010)

Odvolací súd ďalej uvádza, že na prerušenie konania v zmysle citovaného ustanovenia zákona by bol dôvod v prípade, že by išlo o takú otázku, ktorú súd nie je oprávnený riešiť, pretože spadá do právomocí iného orgánu, napr. aj Ústavného súdu SR, prípadne ak prebieha konanie o takejto otázke, ktorá v konečnom dôsledku môže mať vplyv na rozhodnutie vo veci. Takou by bola okolnosť alebo skutočnosť, ktorá má vplyv priamo na merito veci.

Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu.

Žiaden právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania), dokonca ani povinnosť byť viazaný stanoviskom publikovaným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Z toho vyplýva záver, že súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych noriem.

Podľa § 135 ods. 1 OSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b/). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Odvolací súd sa v tomto prípade stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Na podporu správnosti tohto tvrdenia konštatuje s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Vzhľadom k uvedenému má odvolací súd za preukázané, že nie je potrebné predmetné konanie prerušiť, keďže možno predvídať, aké rozhodnutie vydá Ústavný súd SR v konaní pod sp. zn. II. ÚS 382/13. O sťažnosti proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR 6Cdo/1/2012 rozhoduje rovnaký senát Ústavného súdu ako rozhodoval v konaní II. ÚS 499/2012, preto možno predpokladať, že sa senát bude pridŕžovať právneho názoru, ktorý vyjadril v obdobnej právnej veci a bude postupovať v súlade so zásadami právneho štátu, najmä zásady právnej istoty. Odvolací súd má za to, že obe rozhodnutia Najvyššieho súdu, teda uznesenie sp. zn. 6Cdo/1/2012, ako aj uznesenie sp. zn. 2Cdo/5/2012 sú rovnakého nielen skutkového, ale aj právneho stavu, preto môžu súdy nižšieho stupňa vo svojej rozhodovacej činnosti vziať do úvahy nález ÚS SR II. ÚS 499/2012 a v potrebnom rozsahu naň prihliadnuť. Taktiež je potrebné dodať, že návrh na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c/ je fakultatívnym spôsobom prerušenia, teda účastníkovi konania naň nevzniká právo priamo zo zákona, ale závisí od rozhodnutia súdu, či je, resp. nie je možné vykonať iné vhodné opatrenia na to, aby konanie pokračovalo. Okrem iného odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní pred Ústavným súdom SR sp. zn. II. ÚS 382/2013 sa nerieši otázka významná pre konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/136/2013, keďže Ústavný súd SR skúma porušenie práv žalovaného vyplývajúcich z Ústavy SR, avšak nezaoberá sa neprijateľnosťou samotnej rozhodcovskej doložky, pričom preskúmanie jej neprijateľnosti patrí do

právomoci okresného súdu. Odvolací súd v danej veci považuje prerušenie konania za nadbytočné, pretože súd prvého stupňa má možnosť oboznámiť sa s rozhodnutím vydaným v obdobnej veci (uznesenie NS SR 2Cdo/5/2012 a nález ÚS SR II. ÚS 499/2012), vziať do úvahy vyslovené právne závery, a tým zabezpečiť plynulé pokračovanie konania.

V danej veci odporca podal aj návrh na prerušenie konania do skončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 8830/2013. Návrh na prerušenie konania zdôvodnil tým, že na Ústavnom súde SR sa rieši otázka oprávnenosti vstupu spotrebiteľských združení do súdneho konania. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že prebiehajúce konanie na Ústavnom súde SR nie je dôvodom na prerušenie konania pred všeobecným súdom. Všeobecný súd s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia je viazaný rozhodnutiami ústavného súdu iba ohľadom posúdenia, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, prípadne rozhodnutiami, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. V tomto prípade takéto rozhodnutie Ústavného súdu SR vydané nebolo, preto viazanosť všeobecného súdu takýmto rozhodnutím nenastala.

Podľa § 93 ods. 1 OSP v znení účinnom do 31. 12. 2014, ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 OSP v znení účinnom do 31. 12. 2014, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 OSP v znení účinnom do 31. 12. 2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 OSP v znení účinnom do 31. 12. 2014, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Odvolací súd uvádza, že v § 93 OSP je upravený inštitút vedľajšieho účastníka, ktorý môže vystupovať len v sporovom konaní. Vedľajším účastníkom konania môže byť len ten, kto má spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 OSP) a má právny záujem na výsledku konania, t. j. jeho právne postavenie bude ovplyvnené výsledkom sporu. Vedľajším účastníkom sa stáva v okamihu, v ktorom dôjde súdu podanie, že vstupuje na strane niektorého z účastníkov do konania, alebo v ktorom toto podanie urobí ústne do protokolu. Vedľajší účastník môže vstúpiť do konania tak na prvom stupni, ako aj v odvolacom konaní. O prípustnosti vedľajšieho účastníka rozhoduje súd len vtedy, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Súd z vlastnej iniciatívy túto otázku neskúma, ak nebola námietka neprípustnosti vznesená, je tretia osoba vedľajším účastníkom bez ďalšieho. O námietke neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania rozhoduje súd uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie. Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka do konania je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka. Právny záujem na výsledku sporu nie je potrebné tvrdiť ani preukazovať dovtedy, kým nebola vznesená námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka.

Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietat' neprípustnosť tohto vstupu.

Zákonným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 93 ods. 1 OSP, je právny záujem vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Vedľajší účastník pomáha v konaní hlavnému účastníkovi a podporuje ho; poskytovaním pomoci navrhovateľovi alebo odporcovi sleduje ich záujmy, robí tak ale s cieľom prispieť k ochrane aj svojich práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Vedľajší účastník sa usiluje dosiahnuť procesný úspech ním podporovaného účastníka, lebo výsledok sporu nepriaznivý pre účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje, sa nepriaznivo prejaví aj na jeho (vedľajšieho účastníka) právnych pomeroch.

V prípadoch, na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 OSP, zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitímácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 OSP), tu vyplýva priamo zo zákona. V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné

postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takých osobitných predpisov je tiež zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 OSP, je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z ustanovenia § 93 OSP nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu „ním podporovaného“ účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. Je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného) účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. To v plnej miere platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktorého sa vzťahuje § 93 ods. 2 OSP. Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi konania, môže byť naplnený len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Treba mať totiž na pamäti, že v dôsledku rovnakých procesných práv a povinností môže vedľajší účastník v procesnom zmysle (i keď len do určitej miery) zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Účastník konania má preto právo svojim nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priecil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený.

Odvolací súd poznamenáva, že v danom prípade Združenie oznámilo, že z vlastného podnetu ako vedľajší účastník vstupuje do konania na strane navrhovateľky (spotrebiteľa) dňa 27. 11. 2013. Ide o právnickú osobu, ktorej hlavnou náplňou činnosti je ochrana práv spotrebiteľa (§ 93 ods. 2 OSP, § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z.). So zreteľom na to nebolo procesným predpokladom vstupu občianskeho združenia do predmetného konania preukázanie právneho záujmu na jeho výsledku.

Vzhľadom k tomu, že občianske združenie vstúpilo do konania ešte za predchádzajúcej právnej úpravy, stalo sa účastníkom konania na strane navrhovateľky automaticky doručením oznámenia o vstupe do konania, bez potreby súhlasu navrhovateľky. Združenie však podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 27. 11. 2013 doručilo súhlas navrhovateľky so vstupom Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS do konania na jej stranu.

Súd prvého stupňa teda rozhodol správne keď dospel k záveru o nedôvodnosti prerušenia konania z dôvodu prebiehajúceho konania pred Ústavným súdom SR pod č. Rvp. 8830/13 a pripustil vstup Združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky. Vzhľadom k tomu, že ani odvolací súd nevzhladol dôvod prerušenia konania a zároveň na vstup Združenia ako vedľajšieho účastníka boli splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady, súd prvého stupňa správne vo veci rozhodol. V ďalšom odvolací súd poukazuje na argumenty uvedené súdom prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje (§ 226 OSP).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd o podanom odvolaní odporcu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.